

YLI-11 [18]

33^M

Karjalantytö, Keskola
(= Puhkekoti 4) / P. Sarvas kest. 1961

b. 33-38

Kivikautisen asuinpaikan
keuhairaus 1960

Pitäjä: Yli-Ii
 Kylä: Karjalankylä
 Talo: Koskela RN:o 26
 Om.: Liisa Koskela, os. Yli-Ii, Pahkala

Löydöt:
 KM 14987
 KM 15240:1-16

Liitteet:
 1 - 3 kartat
 4 valokuvat (f. 25814 - 5)

Asuinpaikka sijaitsee Iijoen etelärannalla n. 400 m Pahkakosken voimalaitoksesta jokea alaspäin. Suorittaessani kesällä 1960 tutkimuksia voimalaitosalueella sain Liisa Koskelalta reikäkiven (KM 14987), joka on löydetty Koskelan talon pellolta (ks. P. Sarvaan kertomusta top. arkistossa), löytökohtaa ei hän kuitenkaan pystynyt tarkkaan paikallistamaan.

Kesällä 1961 yritin paikallistaa löytöpaikkaan mahdollisesti liittyvän kivikautisen asuinpaikan. Kaivautettuani parikymmentä koekuoppaa nykyisin jo nurmeltuineille pelloille ja pelloille johtavan kärrytien (liite 1) molemmille puolille tapaamatta selvää kulttuurikerrosta päätin kaivauttaa vielä koeojan peltoaukeaman keskellä sijaitsevan rakennuksen raunioiden itäpuolelle (liite 1: A-B, liite 4).

Kiintopisteinä käytettiin maakiveä, jonka vaakitusluku oli 244 ja jonka korkeus merenpinnasta (vaakittuna Pahkakosken voimalaitoksen alakanavan betonivahvisteiden päällä olevasta kiintopisteestä) oli 64.14 m.

Koeojan itäseinämästä piirrettiin profiili (liite 2). Heti ruokamullan alla alkoi hyvin vaalea hieno hiekka, jossa ei ollut erotettavissa minkäänlaista selvää kulttuurikerrosta, ainoastaan ruudussa 0:15 oli havaittavissa heikkoa noki- ja punamaata (liite 2), se oli kuitenkin sangen epämääräinen, eikä noki- ja punamaan ympärillä ollut havaittavissa yhtään kulttuurikerrokseen viittaavaa tummenpää värisävyä vaaleanruskehtavassa hiekkakerroksessa. Löytöjä saatiin talteen muutamia (●15240:1-7, ruuduista 0:11-15).

Kohtisuoraan edellistä koeojaa vastaan kaivettiin toinen koeoja (liite 1: C-D, liite 3), jonka pohjoisseinästä piirrettiin profiili (liite 3). Tässäkään profiilissa ei ollut havaittavissa minkäänlaista kulttuurikerrosta lukuunottamatta muutamia epämääräisiä ~~muutamia~~ nokimaaläiskä, jotka saattavat hyvin olla peräisin myöhäisimmän asutuksen ajoilta. Löytöjä saatiin talteen muutama (15240: 8-16, ruuduissa K, M, N, S: 13).

Koeojan O:10-20 eteläpäässä (liite 2) samoin kuin koeojan A-Y:13 (liite 3) itäpäässä muuttui ruokamullan alainen kerros melko tummaksi. Ilmiö johtunee pohjaveden vaikutuksesta, sillä näillä suunnilla oli peltoaluetta ympäröivä metsä suuressa määrin soistunutta.

Kaikki paikalta talteen saadut löydökset olivat suuripiirtein 65 metrin korkeudelta.

Löytöjen vähäisyyden ja keramiikan puuttumisen vuoksi on mahdollonta ajoittaa asuinpaikkaa tarkasti. Löytöjen niukkuus ja varsinaisen kulttuurikerroksen puuttuminen viittaa hyvin lyhytaikaisesti asuttuun paikkaan.

Helsingissä 18. toukokuuta 1962

Pekka Sarvas

Pekka Sarvas
fil.yo.

F 25814 Asuinpaikka luoteesta, Pahka-
kosken voimalaitoksen alakanaavan ete-
läisen vallin päältä, kuvattuna.
Asp. pellon korkeimmalla kohdalla
keskellä olevien kumien takana.

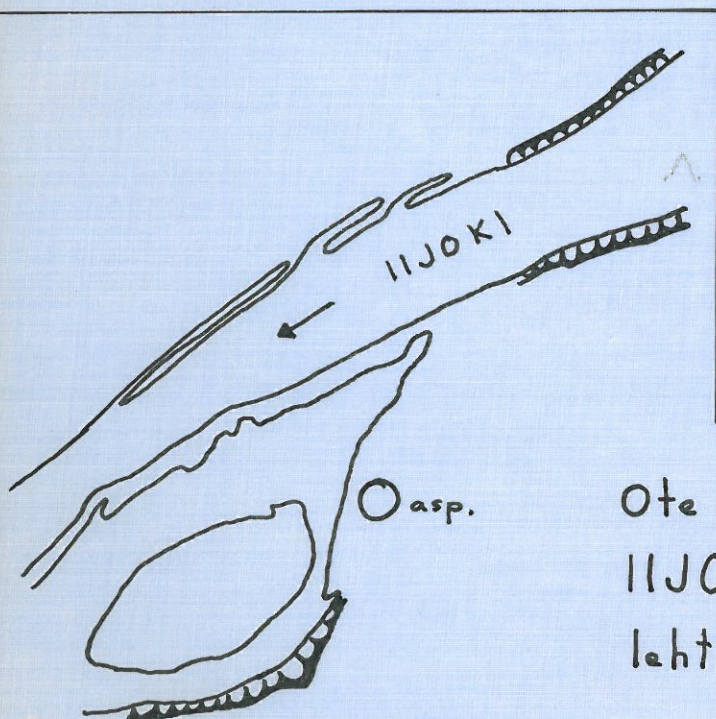
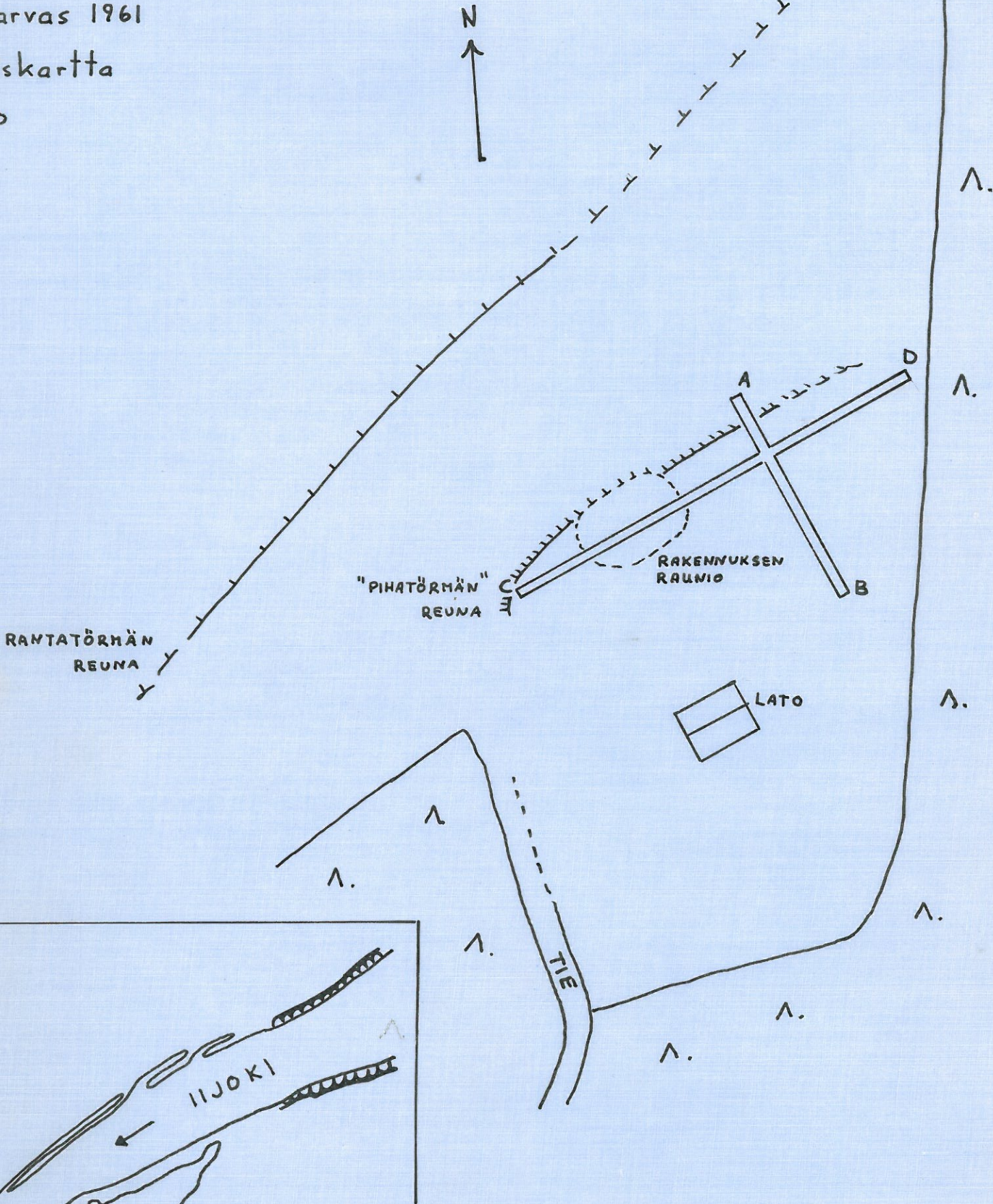
F 25815 Asuinpaikka etelästä.
Keskellä vanha rakennuksen pohja

Yli-Ii Karjalankylä Koskela (Pahkakoski 4)

P. Sarvas 1961

Yleiskartta

1:500

Ote Pohjolan Voima Oy:n kartasta
IIJOKI 1:10.000
lehti 4/4

37

Yli-li Karjalankylä Koskela (Pahkakoski 4)

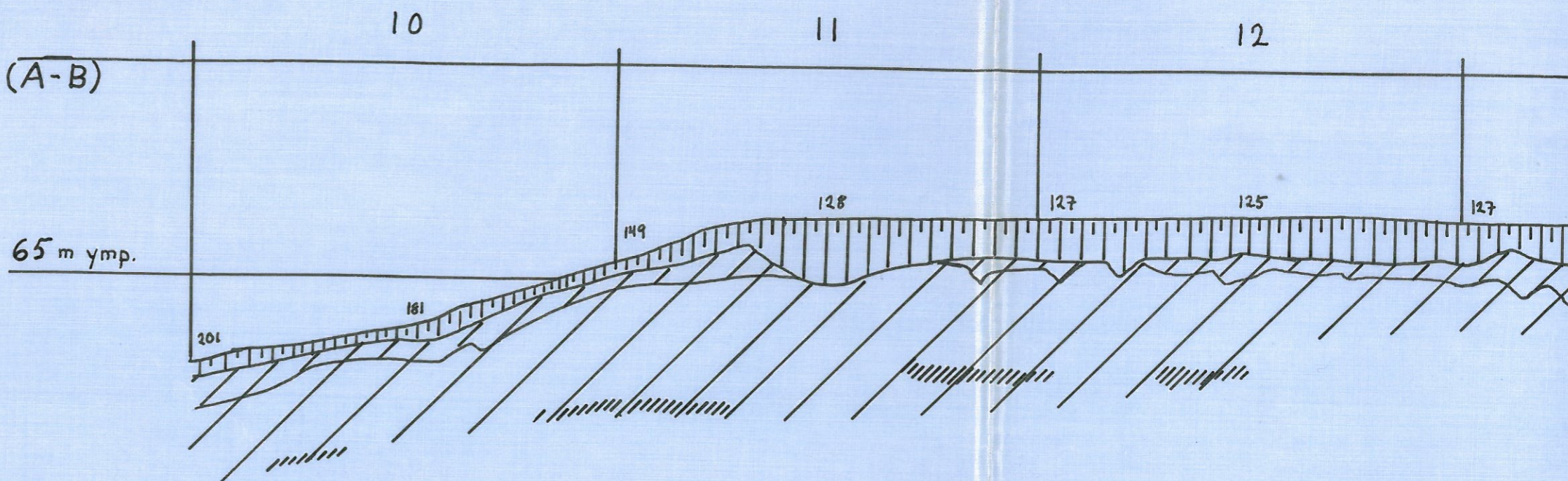
P. Sarvas 1961

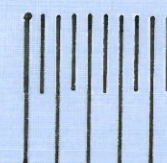

Koeeijan O:10-20 itäseinän profiili (A-B)

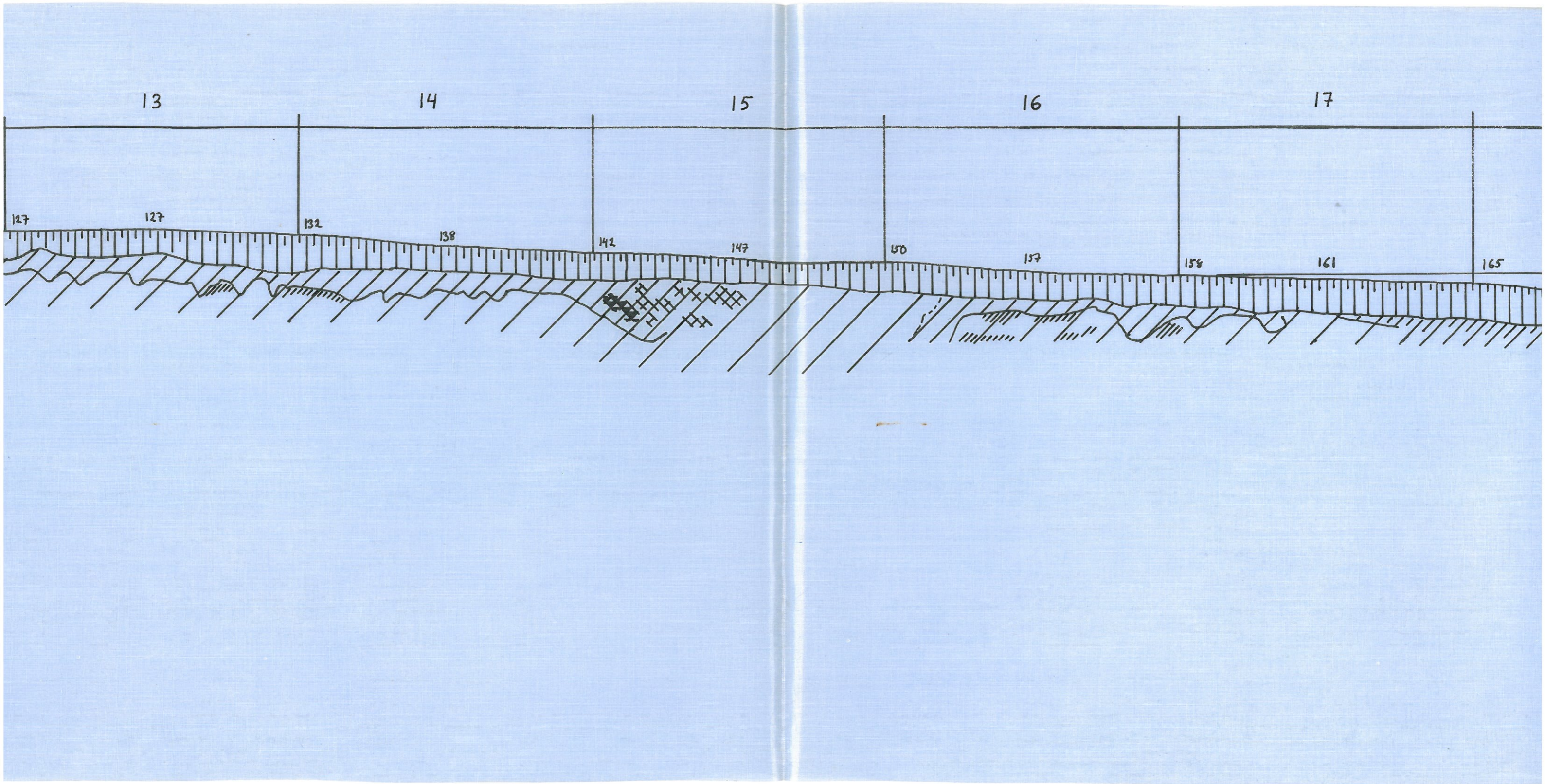
1:25

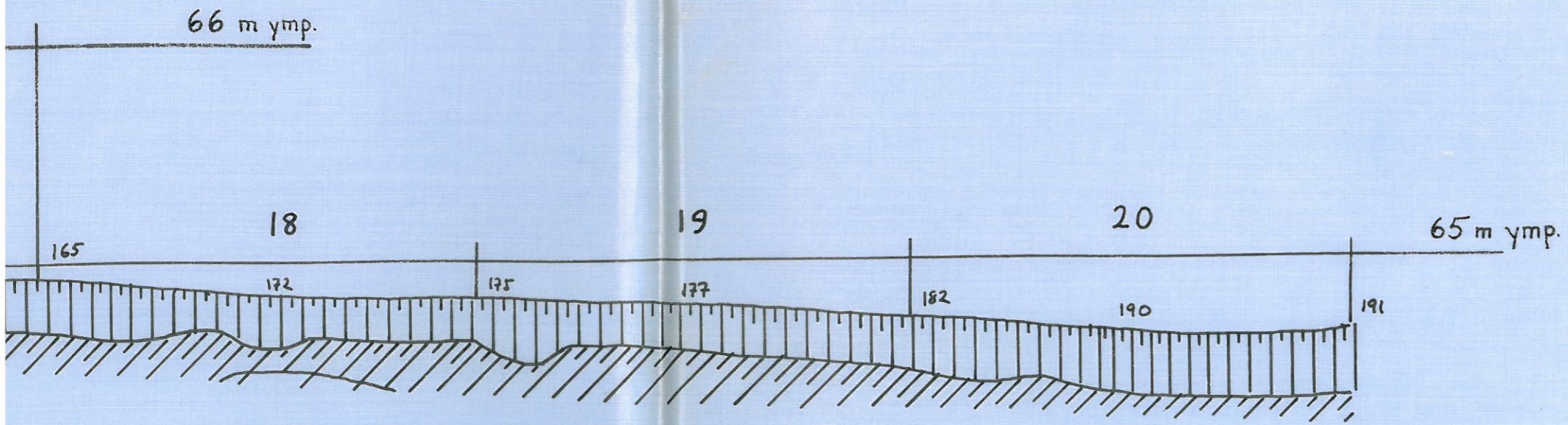
kp = 244 = 64.14 m ymp.

kertomuksen liite n:o 2

- turve
- ruokamulta
- tumma hiekka
- vaalea ruskehtava hiekka
- vaalea kellertävä hiekka
- nokimaa
- punamaa
- ruostehiekka

38

Yli-li Karjalankylä Koskela (Pahkakoski 4)

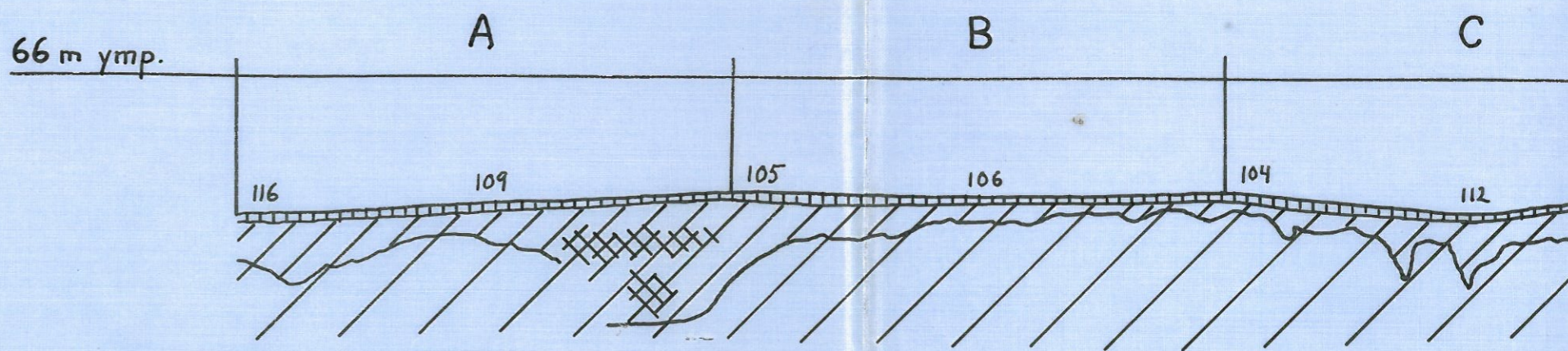
P.Sarvas 1961

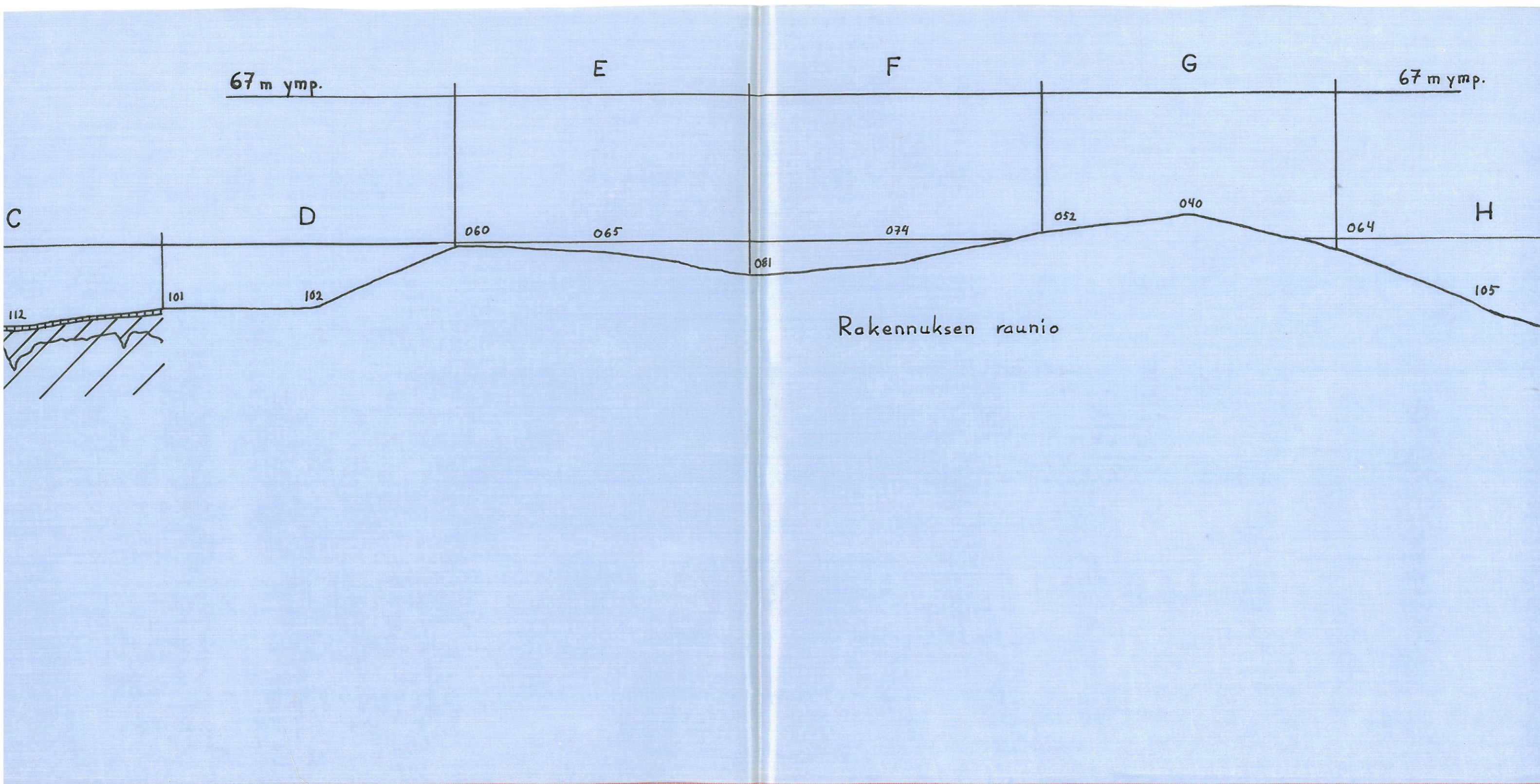
Koearan A-Y:13 pohjoisselnän profiili (C-D)

1:25

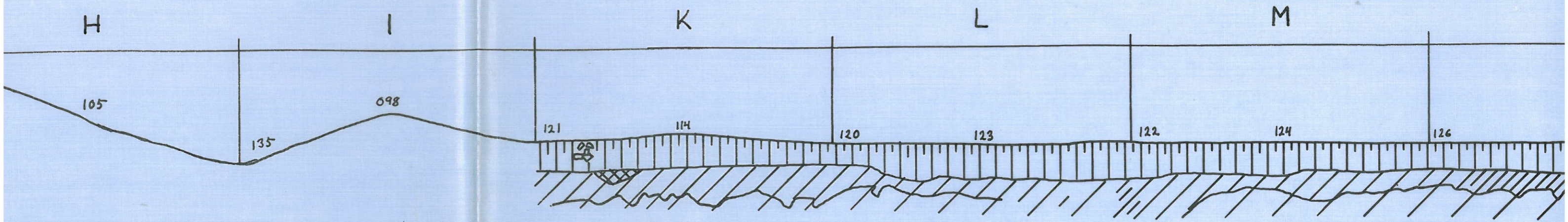
kp = 244 = 64,14 m ymp.

kertomuksen liite n:o 3

67 m ymp.

N

O

P

Q

R

121

123

129

Koeoja

127

131

133

133

139

140

